

۱ " دیده‌ام " در کدام بیت فعل ماضی نقلی نیست؟

- (۱) می‌شود پرده چشم پر کاهی گاهی
 دیده‌ام هر دو جهان را به نگاهی گاهی
- (۲) از شگرفی‌های آن قرآن فروش
 دیده‌ام روح‌الامین را در خروش
- (۳) گر توتیایی افکنی در دیده‌ام از راه خود
 از رشک چشم خود نمک در دیده‌ام اختر کنم
- (۴) من درون شیشه‌های عصر حاضر دیده‌ام
 آن‌چنان زهری که از وی مارها در پیچ‌وتاب

۲ متن زیر دربارهٔ ابوریحان بیرونی، چند نادرستی محتوایی دارد؟

"از دانشمندان بزرگ ایران در قرن‌های چهارم و پنجم هجری قمری است. وی مدتی در دربار قابوس بن وشمگیر زندگی کرد و کتاب "تحقیق ماللهند" را به نام آن پادشاه تألیف کرد. پس‌از آن، وی در حملات سلجوقیان به هندوستان همراه ایشان بود."

- (۱) سه تا
 (۲) دوتا
 (۳) یکی
 (۴) نادرستی محتوایی ندارد.

۳ در ترکیب‌های کدام گزینه نادرستی املایی هست؟

- (۱) گذراندن واپسین لحظات در بستر بیماری
 (۲) تمنای بازگو کردن مسائل علمی، با کلماتی مقطّع
- (۳) آزرده از ستاره‌های نقره‌فام و سیمگون
 (۴) تعرّض بی‌ادبانهٔ جاحل به مرد فقیه

۴ تعداد نادرستی‌های املایی در ترکیب‌های کدام گزینه بیشتر است؟

- (۱) مرد فقیح، رمق در تن رنجور، محظر استاد
 (۲) ستاره‌های نقره‌فام، فضای بی‌کران، خسته و آزرده
- (۳) از مهد تا گور، نادانسته و جاحل، کلمات مقطّع
 (۴) تعرّض و فریاد، بستر بیماری، بحث و مناظره

۵ متن زیر را به ترتیب کدام واژه‌ها کامل می‌کنند؟

".....، از فقهای مسلمان قرن هفتم است که هلاکوخان مغول را به ساخت رصدخانهٔ مراغه تشویق کرد. .... از آثار اوست."

- (۱) ابوریحان بیرونی، التّفهیم
 (۲) خواجه نصیرالدّین توسی، التّفهیم
- (۳) ابوریحان بیرونی، اخلاق ناصری
 (۴) خواجه نصیرالدّین توسی، اخلاق ناصری

۶ "شخص" در افعال بیت زیر به ترتیب کدام است؟

"تا همه خلوتیان جام صبحی گیرند
 چنگ صبحی به در پیر مناجات بریم"

- (۱) اوّل شخص، سوم شخص
 (۲) سوم شخص، سوم شخص
- (۳) سوم شخص، اوّل شخص
 (۴) اوّل شخص، اوّل شخص

چندتا از واژه‌های زیر نادرست معنا شده است؟
 "فراست: بی‌خردی / محضر: محلّ حضور / فام: پسوند رنگ / رنجور: دردمند / مقطّع: بریده‌بریده / تعرّض: حالتی از اعتراض به خود گرفتن"

- (۱) چهارتا
 (۲) سه‌تا
 (۳) دوتا
 (۴) یکی

زمان کدام فعل مشخص شده در ابیات زیر متفاوت است؟

- (۱) روی زیبای تو آرام و قرار از من برد من دگرباره در آن روی چرا می‌نگرم؟ ("برد" در مصراع اوّل)
 (۲) بر دل تنگم اگر کوهی نهی کاهی بود کآنچه جز هجر تو باشد بر دل من بار نیست ("بود" در مصراع اوّل)
 (۳) دوست پیغام فرستاد که در فرقت من صبر کن گرچه به سالی به تو یک بار رسم ("فرستاد" در مصراع اوّل)
 (۴) رخ تو دید و بنالید سیف فرغانی
 (۴) رخ تو دید و بنالید سیف فرغانی
 (۴) رخ تو دید و بنالید سیف فرغانی
 (۴) رخ تو دید و بنالید سیف فرغانی

بیت زیر از نظر معنایی به کدام گزینه نزدیک‌تر است؟

- "چو خواهی که نامت بود جاودان مکن نام نیک بزرگان نهان"
 (۱) چو تاج بزرگی به سر برنهاد از او شاد شد تاج و او نیز شاد
 (۲) بزرگش نخوانند اهل خرد که نام بزرگان به زشتی برد
 (۳) چیست بزرگی همه دنیا و دین جز که مر او را نشد این هر دو نام
 (۴) دلا تا بزرگی نیاید به دست به جای بزرگان نشاید نشست

بین افعالی که در انتهای مصراع نخست هریک از ابیات زیر آمده است، زمان فعل گزینه ..... با دیگر افعال متفاوت است.

- (۱) چو در جناب تو آمد شدم دراز کشید برفت آب و هوس کم شد و ندامت پیش
 (۲) و آنچه فرهاد از فراق طلعت شیرین کشید تا به روز حشر بر کوه و کمر باید نوشت
 (۳) در آن مصاف که چشم تو تیغ کینه کشید بسا که زلف تو چشم دلوران بشکست
 (۴) زخم تیغ و تیر چون خواهی کشید چون تو از زخم زبان بگریختی

در بیت گزینه ..... فعل ماضی نقلی وجود ندارد.

- (۱) گرچه برفتی از برم آن برفت از سرم بر سر ره بیا ببین بر سر ره فتاده‌ام
 (۲) زاده اوّلم بشد زاده عشقم این نفس من ز خودم زیادتم زانکه دو بار زاده‌ام
 (۳) چون ز بلاد کافری عشق مرا اسیر برد همچو روان عاشقان صاف و لطیف و ساده‌ام
 (۴) من به شهی رسیده‌ام زلف خوشش کشیده‌ام خانه شه گرفته‌ام گرچه چنین پیاده‌ام

- (۱) از ثبات خودم این نکته خوش آمد که به جور در سر کوی تو از پای طلب ننشستم: تشبیه
- (۲) یکی باز را دیده بردوخسته‌ست یکی دیده‌ها باز و پر سوخته‌ست: جناس
- (۳) سنبل ز بوی زلفت بی‌صبر و بی‌سکون شد نرگس به یاد چشم‌ت رنجور و ناتوان شد: شخصیت‌بخشی
- (۴) ز سَرِ پردهٔ غیب آن‌کسی خبردار است که با حضور تو از خویش بی‌خبر ماند: تضاد

فقط یکی از افعال "بود" در مصراع‌های زیر به زمان ماضی است. آن فعل در کدام مصراع آمده است؟

- (۱) از تیغ بلا هرکه بود روی بتابد (۲) یاد باد آن‌که به روی تو نظر بود مرا
- (۳) گمان مبر که بود حاجت زبان ما را (۴) چو روی دوست بود گو بهار و لاله مروی

در بیت زیر، نقش دستوری واژه‌های "جاودان" در مصراع اول و "نام" در مصراع دوم به ترتیب کدام است؟
"چو خواهی که نامت بود جاودان مکن نام نیک بزرگان نهان"

- (۱) صفت بیانی، مفعول (۲) صفت بیانی، نهاد
- (۳) مسند، مفعول (۴) مسند، نهاد

کدام بیت، قرابت معنایی کمتری با حدیث زیر از پیامبر اسلام (ص) دارد؟
"أَطْلُبُ الْعِلْمَ مِنَ الْمَهْدِ إِلَى اللَّحْدِ"

- (۱) چو دیدار یابی به شاخ سخن بدانی که دانش نیاید به بن
- (۲) چه خوش گفت پیغمبر راست‌گوی ز گهواره تا گور دانش بجوی
- (۳) ز هر دانشی چون سخن بشنوی از آموختن یک‌زمان نغوی
- (۴) قهر نادان نکند آبروی علم به گور دست ظالم نزند شیشهٔ انصاف به سنگ

در کدام بیت فعل ماضی نقلی وجود ندارد؟

- (۱) ندیده‌ای تو دواوین ویسه و رامین نخوانده‌ای تو حکایات وامق و عذرا
- (۲) طمع ببریده‌ام از هر دو عالم که تا می‌گویم این سرّ دمام
- (۳) بر طبیبم سوز دل پوشیده ماند ور نه اشک دیده‌ام پنهان نبود
- (۴) شنیده‌ام سخنی خوش که پیر کنعان گفت فراق یار نه آن می‌کند که بتوان گفت

"شخص" در کدام فعل مشخص شده متفاوت است؟

- (۱) خواهرم چون گل می‌خندید و دل ما را آب می‌کرد.
- (۲) این هوا با شما چه کارها که نمی‌کند، گاهی وقت‌ها می‌خواهید برقصید.
- (۳) رفت به دبستان خواهرم و دیگر برنگشت.
- (۴) هوا سردتر می‌شد و مه، همه را در بر می‌گرفت.

در کدام گزینه مفهوم عبارت "بلندآوازه" در جمله زیر تکرار شده است؟
 "او دانشمند بلندآوازه ایرانی، ابوریحان بیرونی است."

(۱) ناخوش آوازی، به بانگ بلند قرآن همی خواند.

(۲) آوازه من ز عرش بگذشت   وز درد دلم تو را خبر نی

(۳) سرم خوش است و به بانگ بلند می گویم   که من نسیم حیات از پیاله می جویم

(۴) ای طبل بلند بانگ در باطن هیچ   بی توشه چه تدبیر کنی وقت بسیج